
Cooplink | Kennisdeelsessie

Het hoe en wat van Coopkeur, hét keurmerk voor wooncoöperaties

Woensdag 28 januari 2026

30 aanmeldingen

Coopkeur is hét keurmerk voor wooncoöperaties – én onderwerp van gesprek tijdens Cooplinks eerste kennisdeelsessie van 2026. Deze avond gaan we in op vragen als: Waarom zou je Coopkeur aanvragen? Wat brengt het je? Welke stappen moet je zetten om Coopkeur te behalen? Hoeveel tijd, geld en energie kost het je eigenlijk?

Highlights:

- **Coopkeur: drie fasen voor kwaliteit en vertrouwen**
Coopkeur biedt een driedelig keurmerk voor wooncoöperaties. De drie certificaten laten zien dat je de fasen van ontwikkeling van de wooncoöperatie goed hebt doorlopen.
- **Standaardstatuten en lagere kosten**
Cooplink ontwikkelde standaardstatuten die groepen kunnen gebruiken als uitgangspunt. Dit bespaart tijd en geld, vooral bij notariskosten.
- **Praktijkervaringen: Het Groene Spoor als voorbeeld**
Pilotproject Het Groene Spoor deelt hun ervaring: Coopkeur is een kwaliteitsstempel, en helpt bij gesprekken met gemeenten en andere instanties.

Leon Erkelens | Cooplink

Leon Erkelens, bestuurslid van Cooplink, opent de sessie met een persoonlijke inleiding. Hij is ruim twee jaar actief binnen Cooplink en heeft zich vanaf het begin ingezet voor de ontwikkeling van een keurmerk voor wooncoöperaties.

De aanleiding: waarom een keurmerk?

Het idee voor een keurmerk leefde al langer binnen Cooplink. Twee jaar geleden gaf het bestuur opdracht om uit te zoeken hoe zo'n keurmerk eruit zou moeten zien. Leon: "We wilden helderheid creëren over wat een wooncoöperatie is, voor groepen zelf, maar ook voor gemeenten, financiers en andere betrokkenen." Het keurmerk helpt gemeenten en financiers om sneller en makkelijker met wooncoöperaties in zee te gaan. Als een groep al een keurmerk heeft, weet de gemeente dat ze stevig staat. Dat scheelt tijd en energie.

Drie fasen van Coopkeur

Coopkeur kent drie fasen, die aansluiten bij de fasen van ontwikkeling van een wooncoöperatie:

1. *Coopkeur Basis*
Voor groepen die een vereniging oprichten en een start maken met hun project. Dit keurmerk helpt groepen om zich te profileren, ook als ze nog niet aan een specifieke gemeente gebonden zijn.
2. *Coopkeur Ontwikkeling*
Voor groepen die een kavel hebben gevonden en daadwerkelijk mogen ontwikkelen. Heb je je ontwerp- en bouwproces op orde? Weet je hoe je als professionele opdrachtgever optreedt? Deze fase kijkt naar zaken als financiële planning, teamvorming en risicobeheersing.
3. *Coopkeur Beheer*
Voor de exploitatiefase: Heb je je *governance* op orde? Is je onderhoud goed geregeld? Deze fase richt zich op het beheer en de continuïteit van de coöperatie.

Wat wordt er getoetst?

Leon legt uit dat Coopkeur zeven coöperatieve beginselen als uitgangspunt neemt. Daarnaast zijn er concrete eisen per fase:

- *Visie*: Is deze duidelijk en onderscheidend? Een visie moet helder maken waar de groep voor kiest, wat voor soort project het wordt en wie erbij past.
- *Statuten*: Cooplink heeft *state-of-the-art* standaardstatuten ontwikkeld, in samenwerking met gemeenten als Amsterdam en Utrecht. Ze zijn nu al heel goed, toch zijn er nog gesprekken gaande om deze verder te actualiseren.
- *Governance code*: Hoe is het bestuur georganiseerd? Is de groep klaar voor samenwerking met gemeente en woningcorporatie?
- *Risicobeheersing*: Laat zien dat je nadenkt over risico's, zoals aansluiting op elektriciteit of andere projectrisico's.
- *Beheer*: Heb je de lopende zaken onder controle?

Het proces: van aanvraag tot certificering

Het aanvragen van Coopkeur verloopt via een duidelijk stappenplan:

1. *Aanvraagformulier invullen* via de [Coopkeur-landingspagina](#).
2. *Documenten uploaden* in een persoonlijke map op Nextcloud (de cloudomgeving van Cooplink). Denk aan:
 - Algemene visie
 - Ondertekende governance code
 - Ingevulde vragenlijst
 - Statuten
3. *Gesprek met Cooplink*: We kijken of wat op papier staat, klopt met de groep die we ontmoeten. Vaak gaat het om verhelderende vragen.

4. *Onafhankelijke toetsing* door SKG IKOB, een certificeringsbureau. Deze toets duurt ongeveer twee tot drie weken.
5. *Uitreiking van Coopkeur*: "Dat is een feestelijk moment. De pilotprojecten streven er allemaal naar om de eerste te zijn die het Coopkeur behaalt."

Voordelen van Coopkeur

Leon benadrukt dat Coopkeur kansen biedt voor wooncoöperaties:

- *Professionalisering en ondersteuning*
Coopkeur helpt groepen om zich goed voor te bereiden. Ze omzeilen beginnersfouten, liften mee op de jarenlange ervaring van andere woongemeenschappen.
- *Lagere kosten*
Coopkeur stroomlijnt het proces en geeft allerlei standaarden waaronder standaardstatuten. Dat bespaart advieskosten, onder meer bij de notaris.
- *Makkelijker gesprek met gemeenten en financiers*
Een keurmerk laat zien dat een groep stevig staat. Dat maakt het voor gemeenten en banken makkelijker om 'ja' te zeggen.
- *Subsidies en financiering*
Cooplinc onderzoekt hoe gemeenten en financiers kunnen bijdragen aan de kosten van certificering.

Toekomst en uitdagingen

Coopkeur is nog in ontwikkeling. Leon geeft aan dat er twee groepen bijna klaar zijn met de certificering. *"We gaan nu ervaren hoe de samenwerking met SKG IKOB verloopt, maar we verwachten een groen licht."*

Een uitdaging is de afstemming met gemeenten. Sommige gemeenten, zoals Utrecht, hebben eigen statuten die niet helemaal aansluiten bij die van Coopkeur. Cooplinc zoekt naar oplossingen, zodat we uiteindelijk alle gemeenten dezelfde statuten kunnen laten hanteren.

Afsluiting: een instrument voor de hele sector

Leon sluit af met de belofte dat Coopkeur een instrument voor de hele sector wordt. "Het helpt niet alleen groepen, maar ook gemeenten en financiers. We willen het zo toegankelijk mogelijk maken."

Vragen aan Leon

Hoe snel kun je aan de slag?

De kaartenbak in Rotterdam gaat open. Hoelang duurt het om het basiskeurmerk te behalen? Leon legt uit dat je nu een aanvraag kunt indienen via de website. Dan krijg je toegang tot de in te vullen documenten. Jij bepaalt hoe lang je daarover doet. Als je die uploadt volgt een gesprek met Cooplinc. Daarna volgt de check door keuringsinstantie SKG IKOB en de uitreiking van Coopkeur.

Hoeveel kost Coopkeur?

Voor 2026 geldt een introductietarief van 345 euro (inclusief BTW). Dat zijn alleen de kosten van SKG IKOB. Cooplink brengt haar kosten dit jaar niet in rekening. De kosten worden pas gefactureerd als Cooplink de aanvraag naar SKG IKOB verzendt.

Standaardstatuten: moet je ze overnemen?

Moet je de standaardstatuten van Coopkeur gebruiken voor je nieuwe vereniging? Leon: "We bevelen de Cooplink-modelstatuten van harte aan. Gebruik ze als uitgangspunt. Als je iets wilt aanpassen, overleg dan met ons. Wij toetsen dan of de statuten voldoen aan de eisen die we aan wooncoöperaties stellen."

- *Flexibiliteit:* Er zijn elementen in de statuten die cruciaal zijn, zoals de vermogensklem. Maar verder kun je veel aanpassen.
- *Voordelen:* Als je de standaardstatuten gebruikt, weten notarissen en gemeenten direct waar ze mee van doen hebben. Dat maakt het proces makkelijker.
- *Modelstatuten Amsterdam en Utrecht:* De modelstatuten die Amsterdam en Utrecht voorschrijven volstaan voor Coopkeur-basis: één van de belangrijkste doelstellingen van Coopkeur-basis is dat initiatieven makkelijker een locatie kunnen bemachtigen en dat is precies waar de modelstatuten van Amsterdam en Utrecht voor bedoeld zijn.

Samenwerking met gemeenten: landelijke afspraken?

Maakt Cooplink afspraken met alle gemeenten via de VNG? Ja, er zijn contacten met de VNG en met de koplopergroep van gemeenten. Een van de doelstellingen van Coopkeur is om gemeenten te ondersteunen in hun selectieproces. We zetten ons er daarom voor in dat alle gemeenten in de toekomst gebruik maken van de modelstatuten van Cooplink.

Keurmerk voor architecten en bouwers?

Komt er ook een keurmerk voor architecten en bouwers, zodat groepen weten wie goede adviseurs zijn? Een apart keurmerk is er (nog) niet. Wel biedt Cooplink:

- *Lijst van experts:* Cooplink heeft al een [lijst met aanbevolen adviseurs](#), gebaseerd op ervaringen van leden. Die vullen we steeds aan met nieuwe tips.
- *Opleidingen:* Cooplink is bezig met het ontwikkelen van opleidingen voor procesbegeleiders. De experts van het Cooplink-expertteam zijn de docenten van die opleidingen.

Maatwerk voor bestaande woongemeenschappen

Hoe gaat Coopkeur om met woongemeenschappen die al lang bestaan en veel specifieke afspraken in hun statuten willen vastleggen.

- *Huishoudelijk reglement:* Leon adviseert om zoveel mogelijk in het huishoudelijk reglement te zetten. Statutenwijzigingen kosten tijd en geld bij de notaris, maar het huishoudelijk reglement kun je in de ALV aanpassen.

- *Statuten:* De statuten moeten vooral je doelstelling helder maken. Wat maakt jullie uniek? Waar staan jullie voor?
- *Begeleiding bij statuten van beheercoöperaties:* [Warren van Hoof](#) is een goede adviseur om mee te werken en natuurlijk kun je je vragen ook altijd aan Cooplink stellen.

Toekomst: Coopkeur voor beheercorporaties

Leon benadrukt dat Coopkeur in de toekomst ook voor beheercorporaties beschikbaar zal zijn.

Wim ter Horst | Ecowijk Het Groene Spoor

Het Groene Spoor: een wooncoöperatie met ambitie

Wim ter Horst is een van de initiatiefnemers van Het Groene Spoor, een wooncoöperatie in de gemeente Renkum. Hun ambitie: een duurzame woonwijk realiseren met houten huizen, voor alle generaties en inkomens. Ze willen sociale cohesie, duurzaamheid, en blijvend betaalbare huurwoningen. Het initiatief bestaat uit een kerngroep van acht personen, plus aspirant-leden en een lijst van 450 geïnteresseerden. Ze komen elke drie maanden bij elkaar om hun plannen te bespreken.

Een lange weg: van maisakker tot keurmerk

Het Groene Spoor is al acht jaar bezig. Ze kochten ooit een maisakker, maar door tegenwerking van de omgeving en een terughoudende gemeente moest het project stopgezet worden. "We waren al een heel eind, maar het mocht niet baten." Toch gaven ze niet op. Ze ontwikkelden een visie met vier pijlers:

- Sociale cohesie
- Duurzaam en circulair bouwen
- Huurwoningen voor alle inkomens
- Drie tiny houses

Coopkeur: een kwaliteitsstempel

Het Groene Spoor meldde zich aan voor Coopkeur. "Het keurmerk stelt veel eisen, en terecht", zegt Wim. Ze moesten aan de woningwet voldoen, een goede *governance* hebben, en een vermogensklem in de statuten opnemen. Overschotten mogen niet uitgekeerd worden aan leden, maar moeten gebruikt worden voor schulden, onderhoud, of het steunen van soortgelijke initiatieven. Daarnaast was het nodig om een trajectbegeleider in te schakelen en de besluitvorming goed te regelen. Het was veel werk, maar ze hebben de taken verdeeld over de kerngroep. Zo was het draagbaar.

Het proces: samenwerken en aanpassen

Het aanpassen van de statuten en het invullen van de vragenlijsten kostte tijd. Ze zijn vaak bij elkaar gekomen, met kopjes thee, om alles door te spreken en terug te koppelen naar de kerngroep. Ze

hebben inmiddels alle documenten geüpload, behalve de statuten. Die liggen nog bij de notaris, maar die zijn volgens hen helemaal in orde.

Voordelen van Coopkeur

Wim ziet Coopkeur als een kwaliteitsstempel, vergelijkbaar met het Keurmerk van vroeger. "Als je dat op een product zag, wist je: dit is goed. Zo werkt Coopkeur ook. Het geeft gemeenten en andere instanties vertrouwen in je initiatief."

Daarnaast wijst hij op het [fonds van 60,6 miljoen euro](#) dat de overheid beschikbaar stelt om initiatieven in de startfase te helpen. Banken stappen nog niet in, maar dit fonds kan die eerste hobbel wegnemen. Voor de fondsbeheerder is Coopkeur naar alle waarschijnlijkheid een financieringsvoorwaarde.

Toekomst: klaar voor de volgende stap

Het Groene Spoor hoopt binnenkort het predicaat Coopkeur te ontvangen. "We zijn er klaar voor. We wachten nu op de toetsing door SKG IKOB."

Onderlinge uitwisseling

Visieontwikkeling

Een deelnemer vraagt of Coopkeur ook kan helpen bij het formuleren van een visie. Leon bevestigt: Ja, het modelformulier voor de visie helpt daarbij. Het is belangrijk om als groep een heldere visie te hebben.

Uitgifte van kavels

Hoe zit het met de samenwerking met CrowdBuilding, een platform dat gemeenten helpt bij het uitgeven van kavels? Cooplinc buigt zich samen met CrowdBuilding over het ontwikkelen van een selectieleidraad bij uitgifte van kavels voor gemeenten. CrowdBuilding biedt een digitaal platform aan gemeenten. Cooplinc levert de inhoudelijke kennis.

Hoe houden jullie de moed erin?

Hoe houdt Het Groene Spoor de moed erin, vooral na tegenslagen zoals het verlies van de maisakker? Wim antwoordt: "Soms is het taai. Toen we de maisakker moesten opgeven, moesten we ons herpakken. Maar we zijn al zo ver gekomen, we geven niet op. Het is ook leuk met elkaar, je leert veel en komt van alles tegen." Cooplinc tipt ook op het verslag van de [kennisdeelsessie 'Samen \(blijven\) doen'](#)

Social Handprint vs. Coopkeur: wat is het verschil?

Wat is het verschil tussen Social Handprint en Coopkeur?

- *Social Handprint* drukt de maatschappelijke meerwaarde van een project uit in euro's. Het helpt om aan gemeenten te laten zien wat je bijdraagt, bijvoorbeeld aan zorgkostenbesparing.
- *Coopkeur* is een keurmerk dat aantoont dat je wooncoöperatie goed georganiseerd is, een stevige basis kent. Het gaat over *governance*, visie, statuten en risicobeheersing. Een heel ander verhaal.

Besluitvorming: consensus of meerderheid?

Paul (Eikpunt) deelt zijn verwarring over besluitvorming in statuten. In hun statuten staat 'volstreekte meerderheid van stemmen', wat hij interpreteert als de helft plus één. Wim deelt hoe Het Groene Spoor het doet:

- *Consentmethode*: "Wij hanteren de consentmethode. Dat betekent geen bezwaar, niet dat iedereen 'ja' moet zeggen. Dat is minder ingewikkeld dan consensus."
- *Statutenwijziging*: "Voor statutenwijziging geldt wettelijk twee-derde van de aanwezigen. Dat moet zo, maar andere besluiten doen we met consent."

Leon vult aan dat de standaardstatuten van Coopkeur een borging bevatten: "Als een borgende instelling, zoals een VrijCoop-constructie of gemeente, tegen is, gaat een statutenwijziging niet door."

Fasering van Coopkeur

Kan je in de basiskeurmerkfase al zien wat er in de ontwikkel- en beheerfase wordt gevraagd? Leon: De erkenningsregeling staat op de website. Daar staan alle eisen per fase in beschreven.

Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering

Is er een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering voor Coopkeur-coöperaties. Leon antwoordt: "Dat is niet specifiek opgenomen, maar het is wel raadzaam om zo'n verzekering te hebben als je in het bestuur zit."

Afsluiting

Leon sluit de sessie af met hartelijke dank aan Wim ter Horst voor zijn verhaal en aan de deelnemers voor hun vragen en luisterend oor. Vier deelnemers laten weten dat ze het Coopkeur meteen gaan aanvragen.

Hartelijk dank aan de sprekers en deelnemers voor hun bijdragen!

Dit verslag is met hulp van AI opgesteld. Mis je informatie? Heb je vragen?

Mail dan naar info@cooplink.nl.

Tot slot... mogen we je iets vragen?

Ben je blij met de informatie die je in dit verslag vindt? Wil je Cooplink steunen in haar missie om nog veel meer kennis met jullie te delen, de weg voor jullie te plaveien bij overheid, financiers en andere partijen en blokkades op te heffen in regelgeving en financiering? Draag dan bij. Ieder beetje is welkom. Klik op 'Doneer' of ga naar www.cooplink.nl/doneer

DONEER

Word ook lid van Cooplink!

www.cooplink.nl/word_lid

Meer leden geven ons meer stem naar politiek, financiers en andere partijen!